

Lesk Chicaga v svátečním hávu.

Chicago dočkalo se dne, který snad do skvělosti, nádhery a významu předčil většinu jiných v paměti tohoto města. Vřidné nebe usmívalo se hned z rána na zvolna a tiše, svátečně probuzující město a chladný podzimní větrek posypával zlatým listím dlažbu ulic. Nesčíslné prapory s ověncených domů a budov veselé vlály a pohledem na ně radost, veselí a nadšení dralo se divákům. Kam člověk jenom oko otočil, všude prapory, všude kvítí, všude lesk bílé a červeně štráfovaných a stříbrnými hvězdami posetých štítů. Všude ruch, všude šum, všude veselá sváteční tvář a nálada slavnostní.

A má příčin dosti americký národ oslavovatí muže, oslavovatí čas, který novou tuto vlast odkryl. Co znamená objevení Ameriky v rozvoji a dějinách celého člověčenstva, ve vědě a civilizaci, neřeba snad dnes vykládati. Vystoupením Kolumbovým na půdě San Salvadoru otevřela se i nám nová vlast, která laskavě přijala nás ve svou péči z náručí staré vlasti. Jako občané této slavné republiky dobře činíme, slavíme-li onu památnou dobu a muže, jenž sem otevřel brány, neohlížejíce se, že zpátečnická smečka kostelíčkářů a nevyspělé a nepokr. čilé ředitelstvo světové výstavy a sám předpotopní kongres pošlapal práva svobodného dělníka. Aspoň na den může přec český dělník zapomenouti na oprávněnou zášť vůči svým nepřítelům.

Aspoň doba před čtyřmi sty lety a její syn Kolumbus zasluhuje si naši vzpomínky i oslavy od nás jako občanů této republiky, ne-li jako dělníků. Takž každý odevzdal se všeobecnému proudu a plul v jedné směsici s ostatními na tu velkou parádu městem. Výzdoba a okrasy ulic a budov ve městě byly přímo oslňující. Nikdo nevěděl, kam oči dříve obrátiti. Jednoho poutaly podoby Kolumbovy, Isabelly, Ferdinandy, jiného prapory, štíty, koberce atd. Vše to rozvěšeno bylo po budovách v pěkném ladu a skladu. Nad ulicemi vlály vážně a roké a dlouhé vlajky americké.

Než kdo mohl si vše řádně prohlédnouti, zavřily vzduchem zvuky veselého pochodu a tu a tam viděti přecházející seřaděný spolek, který ubíral se na Lake Front, aby připojil se k tomu moři lidstva zde shromážděného. Pestrost rozloženého na Lake Front tábora pochoduječích občanů nemožno ani dohlédnouti. Občanské i uniformované a ozbrojené sbory mísily se tu v jednom chaosu. Počet diváků byl úplně nespočetný. Kolem 10. hodiny nastal mezi zástupy ruch. Průvod počal se seřadovatí.

Také naše česká Plzeň skvěla se v úboru opravdu svátečním. Občané čeští nezůstali s ozdobováním příbytků svých nikterak pozadu za ostatními národnostmi. Zejména pěkný dojem činila naše popelka 18., Centre ave., Allport a ještě mnoho jiných ulic. Sotvaže noční čas minulo, nastal na všech stranách vyzdobené Plzně ruch a účastníci parády počali se scházeti do svých shromáždění.

Včerejší průvod v obchodní části města je pro Chicago velepamátný již proto, že oslavovala se tím příští výstava, která má nejen Chicagu, nýbrž i celé Americe zabezpečiti přední místo v koncertu států světových a také proto, že průvod ten byl jeden z největších, jaké kdy v Chicagu byly obdivovány.

Průvod hnul se blíž 12. ulice na Michigan ave. krátce po 11. hodině a trvalo to skorem něco přes 3 hodiny

odpoledne než poslední kolony občanských spolků přešly — tedy více než plné 4 hodiny průvod potřeboval ku svému přejití.

I české spolky účastnily se četně a s hrdostí můžeme říci že i čestně včerejšího průvodu. Byla to hlavně sokolská divise skládající se s Plzeňského Sokola, Sokola Slovanské Lípy, Sokola Tyrše, Sokola Chicago a Sokola Tábor, Klatovského Sokola, Sokola Čechie, Sokola Slávského a Sokola Praha pod maršálem sokolem Čermákem, která byla obecněstvem dole ve městě nadšeně pozdravována. Vřak to ale také našim statným Sokolům znamenitě slušelo a daleko byli nimi zastíněni němečtí turneři, kteří poměrně v malém počtu se dostavili. Vřech našich Sokolů bylo něco přes 600.

Četa Sokola Slávského v národním kroji Sokolů českých budila pravou sensaci a pozorovali jsme u jásajících občanů jiné národnosti, že kroj jejich jim byl velmi sympatický.

Nejsilnější v průvodu byli lesníci a mezi těmi byli české dvory zastoupeny as 700 členy a sice Dvůr Český Lev č. 24, Česká Koruna č. 27, Ladimír Klácel 87, Bílá Hora, Jan Hus, Šumava, Jiří Poděbradský, Washington a Komenský. Statné postavy našich krajanů a vzorné pochodování jejich přispělo nemálo k tomu, že lesnické dvory tolik pochvaly všude sklízely.

Spolky českých katolických rytířů až na malou výjimku účastnily se vesměs slavnostního průvodu a rozmnožily nemálo nepřehledné řady katolického oddělení v průvodu. S pocitem hrdosti i tu můžeme říci, že naše rytířské spolky tvořily nejpěknější část zmíněného oddělení, jak co do ústroje, tak držení těla a pevného pochodování.

V průvodu byl zastoupen celý diplomatický sbor, po většině v civilním obleku, jen zástupci Turecka a Japonska objevili se v národních krojích. Veškeré státy spolkové zastoupeny svými guvernery neb jich zástupci.

V čele průvodu jel policejní chef Mc Claghry s kapitánem Hubardtem, načež následovala četa policie na koních. Italům byla dána přednost an Kolumbus byl jejich krajan a proto byli postaveni ještě před diplomatickým sbor. Po diplomatickém sboru následovali chovanci indianské školy z Carlisle v Pennsylvanii, kteří měli na sobě vojenskou uniformu a pochodovali v odděleních podle svého řemesla, znázorněného na tyčích nesenými předměty. Studenti nesli tabulky, sedláři koňské náčiní, farmáři zelí a kukuřici, pekaři chléb, krejčí kalhoty a kabáty kováři kladiva atd. atd.

Katolíci byli v celém průvodu zastoupeni as 70 procenty — k čemuž ovšem přispěli nemálo Poláci a Italové, kteří se v přechetném počtu dostavili. Poláci se vyjímali velice pěkně v kroji hulánském a ve svých čapkách, které co odznak svůj si všichni opatřili.

Ku charakteristice Němců na konec musíme podotknouti, že dnešní Ill. Statts Ztg. o Češích v průvodu pranic neví a Sokoly naše eskamotoval šikovně pro sebe, mluvě o velkém průvodu turnerů. To asi proto, že naši Sokolci opomenuli si zaopatřiti jednu neb dvě žerdě s nápisem "Bohemian Turners".

Dnes jest hlavní den slavnosti, ten den, kdy výstavní budovy budou zasvěcovány a k účelu svému odevzdány. Dnes totiž je tomu právě, 400 roků co Křištof Kolumbus k břehům americkým připlul. Dle kalendáře juliánského bylo tomu dne 12. t. m., že však později byl kalendář ten papežem Řehořem

změněn a 9 dní mu přidáno; vlastní den 400leté oslavy je skutečně teprve dnes.

Jelikož nalezá se zde za příčinou těchto slavností na 200.000 cizinců a s ohledem na příllný nával, který by mohl státí se zákonům květin a jiným předmětům osudným, není dnes vstup na výstaviště každému volný, nýbrž pouze as 125.000 lidí obdrží přístup p.

Nehody a neštěstí.

Vzdor ohromnému množství diváků a velké tlačenci nestalo se mnoho nehod a provisorní nemocnice mayorem Washyurnem zřízené byly pramálo používány. To nechá se vysvětlit tím, že diváci sami udržovali vzorný pořádek, takže policisté svoji hrubost málo kde mohli k platnosti přivéstí.

Pouze jeden povážlivý případ udál se na rohu Adams a State ulice, kde byla tlačence největší. Při jednom nárazu z přední strany byli v zadu stojící lidé tlačeni zpět a tu v takovém případě 4 ženy byly shozeny do sklepa "Fair" budovy. Tři ze ženštin ostaly neporaněny, leč čtvrtá utrpěla těžká vnitřní poranění, že lékaři v nemocnici sv. Lukáše, kam byla dopravena, její stav za povážlivý naznačili.

V řadách pochodujících nestala se žádná nehoda. Kůň guvernéra Fifera sice padl na rohu Clark a Adams ulice, ale jemu samému se pranic nepřihodilo.

22letý Karel Kreger spadl při dekorování Casino divadla č. 227 Wabash ave. a druhého poschodí na chodník a zlomil si nohu. Byl odvezen do okr. nemocnice.

Flora Nisasová z č. 576 jižní Halsted ulice omdlela na rohu State a Adams ulice. Při pádu málo se poranila.

S. Loenhartová z č. 453 West Lake ulice omdlela na rohu Market a Adams ulice.

Mary Cassgrove z č. 4561 La Salle ulice omdlela na State ul.

Sadie McCarthy z č. 3641 Emerald ave. omdlela na rohu State a Adams ulice.

Před započatím parády chytily sleč. Jenni Coxovou křeče na Washington ulici.

Paň W. J. Conwayová z č. 543 záp. Madison ulice byla na Adams ulici tak množstvím stlačena, že se lékaři o její život bojí.

Addle McMahonová z č. 5032 jižní Clark ulice byla na rohu State a Adams ulice k zemi stržena a pošlapána.

Kateřina Smithová z Lake View omdlela na rohu Jackson a Franklin ulice.

14letý Jan Becker z č. 23 Barclay av. byl množstvím na rohu Michigan ave. a Hubart Court stržen k zemi a byla mu zlomena noha v kotníku.

M. Williamsová z č. 2816 LaSalle ul. omdlela na Michigan ave.

Paň W. S. Vanharnová chtěla včera křičovatí Dearborn ulici z Adams ulice právě v tom okamžiku, když průvod šel. Byla stržena k zemi a lehce poraněna.

73letý James Anderson z čísla 477 W. Superior ul. byl na rohu Madison a LaSalle ulice stržen množstvím k zemi a tak těžce pošlapán, že musel být odvezen do nemocnice.

Clarence Hill z čísla 1603 Wilcox av. omdlel na LaSalle ulici.

Zprávy z Čech.

* Rytířský čin c. a k. důstojníka. — Dne 20. září as k 9. hod dopol. seděl 71letý stařec Václav Vokoun, příslušný do Bychor v okr. Kolínském, nedaleko

své slaměné boudy u silnice poblíže obce Konárovic, hlídaje švestky. Najednou objevil se před ním mladý vojenský pán na koni. Přijížděl od Labské Týnice a beze všeho dovolení jal se česati švestky se stromů. Stařec Vokoun dbaje své povinnosti, oslovil neznámého: "Vojáčku, netrhejte mi švestky, já jsem za to zodpovědným. Kupte si za jeden neb dva krejčary a dostanete jich dost." Na tato slova slezl neznámý s koně a dědeček v domněn, že vojín natrhané švestky zaplatiti chce, kráček mu vstříc. Důstojník platil hned "hotovými", neboť dědečka ranami rukou a pak plochou šavlí do života a do hlavy v pravém slova smyslu zmlátil. Nebohý stařec zůstal v bezvědomí na silnici ležeti. Důstojník vida jej dosti "odměněného" vyšvihl se na bujného vraníka a klusal ke Kolínu. Ohlédnul se několikráte, zdal již se zpamatoval, vida ale, že se nehýbe, obrátil svého oře tak prudce, že málem byl by stařenu Smrkovskou z Kolína porazil. Když dojel ke starci, vzal jej velkomyslně za hlavu a máje bezpochyby za to, že týž je mrtev, vtáhnul jej do škarpy a pak cvaelem uháněl dále ke Kolínu. Rytířský kousek jeho pozorovala dcera ovocnáře Berta Janglova z Kolína a na silnici pracující cestář Fr. Fiala z Konárovic. Sotva důstojník odjel, pospřili oba na místo činu a našli dědečka, ležícího bez smyslů ve škarpe silniční. Celou hodinu se namáhali, než se jim podařilo připravití nebohého starce k vědomí. Nařkal si na velké bolesti v žaludku a na hlavě. Potom byl odnesen do své hlídačské boudy, kdež případ sám vyřídil, dokládaje: "Nevěděl jsem, že tak "velikému" pánovi, jakým jest důstojník, nesním říci "vojáčku", to slovo jej nejvíce pohněvalo." Jméno důstojníka, který tak lidumilným činem a hrdinstvím vůči 71letému starci se proslavil, nepodařilo se vypátrati. Zjištěno jest, že přijel z Hradce, kde jeho pluk leží posádkou, že má červené výložky a vojenského sluhu jménem Šimůnka. Poraněný dědeček Vokoun ošetřován byl Josefem Kopečným v Kolně, který tuto zprávu "Nár. Listům" zaslal a za její uveřejnění výslovně žádal.

* V nebezpečí uhoření. — Na silnici mezi Měcholupy a Práblem u Nepomuka má p. Suchý zakoupené švestky. Aby mu je chtiví pocestní neotrhal, postavil si u silnice boudu hlídačskou ze 17 otepí slámy, tedy dosti prostrannou, aby v ní mohl přenocovatí. V noci ze dne 22. září byl vyděšen ze spaní. Sotva otevřel oči shledal, že je v největším nebezpečí života. Bouda hořela jedním plamenem. Zbudil rychle vedle spící dceru a utekl z boudy. Teprve na silnici pozoroval Suchý, že má pravou ruku a šaty popálené. Na hašení nebylo ovšem ani pomýšlení, byli rádi, že vyvázli oba se životem. Vysoko šlehající plameny přivedly na místo ohně hasičské sbory z Nepomuka a Měcholup, které ovšem nemohly ničeho už zachrániti. Má se za to, že oheň založil mstivý nějaký člověk, neboť Suchý hájil si svůj majetek dosti rázně, koho při trháni ovoce přistihl, toho udal a několik jich bylo pokutováno. Po pachatelé se pátrá.

* Z Čisté, 29. září. — Zdejší povozník Josef Šmíd byl před několika dny o 5. hodině ráno na dvoře svého domu úkladně ze zadu zastřelen. Přivolání lékař zjistil, že mu kule plicemi a srdcem projela. Šmíd žil se svým tchánem Janem Peškem, který v domě sousedním bydlí, v nepřátelství, i padá na něho podezření, že svého zetě zastřelil; proto byl zatčen a do vazby v Kralovicích dodán.